H En Athnais Archaiologik Hetaireia [Hrsg.]: Archaiologik ephmeris: periodikon ts en Athnais Archaiologiks Hetaireias
1913 Seite 120

σας 10 φυλὰς ἑτέρας δύο, τὴν Δημητριάδα καὶ τὴν Ἀντιγονίδα, ὧν αἱ πρυτανεῖαι ἤρχισαν τάχιστα, ἀμέσως μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πέμπτης πρυτανείας τοῦ ἔτους. Ἵνα δὲ ἐπαρκέσῃ ὁ χρόνος διὰ τὰς 7 ἐν ὅλῳ ὑπολοίπους πρυτανείας, μετέτρεψαν, *ὡς γνωστόν*, τὸ ἔτος 307/6 πΧ εἰς ἐμβόλιμον, λαβόντες ἕνα μῆνα ἐκ τοῦ ἑπομένου ἔτους, τοῦ ἄρχοντος Κορο͡ίβου, ὅπερ οὕτω κατέστη κοινόν».

«Τὸν μῆνα τοῦτον εἰσήγαγον οἱ Ἀθηναῖοι *ὡς Γαμηλιῶνα ὕστερον*, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 733 τῶν IG II^5 ἐπιγραφῆς» (ἣν κατωτέρω ἀντιγράφω).

Ἀλλ' ὁ *Ferguson* καὶ ὁ *Sundwall* θεωροῦσι τὸ ἔτος τοῦ Ἀναξικράτους κοινόν, ἔχον ἐξ ἀρχῆς ἱδρυμένας τὰς 12 φυλάς. Ἕνεκα τούτου θὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα *ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ* τὰ συμβάντα κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐν Ἀθήναις, ὡς καὶ τὰ ἐξ ὅλων τῶν σῳζομένων ἐπιγραφῶν συναγόμενα.

Ὡς γνωστὸν ὁ Δημήτριος, σταλεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός του Ἀντιγόνου πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ἔπλευσε τὸ πρῶτον εἰς τὸν Πειραιᾶ, κατὰ *Πλούταρχον* (Δημήτριος VIII) «τῇ πέμπτῃ φθίνοντος Θαργηλιῶνος» ἐπὶ ἄρχοντος Χαρίνου ἢ κάλλιον Καιρίμου, ἤτοι, κατὰ τὸν πίνακα τοῦ *Ideler* (καὶ καθ' ἡμᾶς), τῇ 12ῃ Ἰουνίου 307 πΧ. Ἀμέσως οἱ περὶ τὸν Φαληρέα ἔστειλαν αὐτῷ πρέσβεις εἰς Πειραιᾶ, ὁ δὲ Δημήτριος δὲν ἀνῆλθεν εὐθὺς εἰς Ἀθήνας, ἀλλὰ τῇ Μουνιχίᾳ χαράκωμα καὶ τάφρον περιβαλὼν διὰ μέσου κατὰ *Πλούταρχον*, καὶ ἀφήσας μέρος τοῦ στρατοῦ του πολιορκοῦν αὐτήν, «Μεγάροις ἐπέπλευσεν ὑπὸ Κασσάνδρου φρουρουμένοις». Τὰ Μέγαρα κατέλαβε κατὰ τὸν *Φιλόχορον* (*Διονύσιος Ἁλικαρν.* Περὶ Δειναρχου 3) «τοῦ Ἀναξικράτους ἄρχοντος εὐθύ», ἤτοι, ὡς ὀρθῶς ὁ *Niese* (Gesch. der griech. und maked. Staaten σ. 314) προστίθησι, κατὰ τὸν Ἑκατομβαιῶνα μῆνα τοῦ 307 πΧ. Μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῶν Μεγάρων ἐπελήφθη αὐτοπροσώπως τῆς πολιορκίας τῆς Μουνιχίας, ἧς καταληφθείσης κατέσκαψε τὸ φρούριον. *Τότε δέ*, τῶν Ἀθηναίων δεχομένων καὶ καλούντων, παρελθὼν εἰς τὸ ἄστυ καὶ συναγαγὼν τὸν δῆμον, *ἀπέδωκε τὴν πάτριον πολιτείαν*. Ταῦτα θὰ συνέβησαν κατὰ τὸν αὔγουστον ἢ σεπτέμβριον τοῦ 307 (ὅρα *J. Droysen* Ἱστορία τῶν Διαδόχων [Gesch. des Hellenismus II] σελ. 467)[1].

Εὐθὺς δὲ τότε, δηλ. πάντως μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ φρουρίου τῆς Μουνιχίας καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς *πατρίου* πολιτείας, οἱ Ἀθηναῖοι ἀφ' ἑνὸς ἐτράπησαν εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν φίλων τοῦ Φαληρέως καὶ τοῦ καταλυθέντος καθεστῶτος[2], ἀφ' ἑτέρου δέ, κυρίως τῇ εἰσηγήσει τοῦ Στρατοκλέους, ἐψηφίσαντο ὑπὲρ τοῦ Ἀντιγόνου καὶ τοῦ Δημητρίου ἀμέτρους τιμάς. Οὕτω πλὴν ἄλλων τιμῶν πρῶτοι οἱ Ἀθηναῖοι προσηγόρευσαν αὐτοὺς βασιλεῖς, εἰσήγαγον δὲ νέας φυλὰς τὴν Ἀντιγονίδα καὶ τὴν Δημητριάδα, τὰ (μεγάλα) *Διονύσια* μετωνόμασαν *Δημήτρια*, τὸν μῆνα *Μουνιχιῶνα*, λόγῳ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μουνιχίας, μετωνόμασαν *Δημητριῶνα* καὶ τὴν ἕνην καὶ νέαν *Δημητριάδα ἡμέραν*.

Ἐντεῦθεν λοιπὸν φαίνεται ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τῶν δύο νέων φυλῶν ἐγένετο διαρκοῦντος τοῦ ἔτους τοῦ Ἀναξικράτους καὶ ὅτι αἱ νέαι αὗται φυλαὶ πρυτανεύουσιν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους (307/6), *μετὰ τὴν νέαν κατανομὴν τῶν δήμων εἰς τὰς δώδεκα φυλάς*, ὡς ἐμφαίνεται ἄλλως τε καὶ ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν. Εἶνε δὲ ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ δεχθῶμεν ὅτι ταῦτα συνέβησαν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους τοῦ Ἀναξικράτους, ὥστε νὰ θεωρήσωμεν τὸ ἔτος τοῦτο *κοινόν*, ἔχον δώδεκα ἐξ ἀρχῆς ἱδρυμένας φυλάς, ὡς θέλουσιν οἱ *Ferguson* καὶ *Sundwall*.

Ὡς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς 733 τυγχάνει γνωστόν, τὸ ἔτος τοῦ Ἀναξικράτους κατέστη ἐμβόλιμον, τοῦ ἐμβληθέντος μηνὸς ὀνομασθέντος *Γαμηλιῶνος ὑστέρου* καὶ οὐχὶ Ποσιδεῶνος ὑστέρου, ὡς εἰς τὰ ἡμερολογιακῶς ἐμβόλιμα ἔτη συνέβαινε. Θεωρεῖται δηλ. ὅτι ὁ Γαμηλιὼν ὕστερος διεδέξατο τὸν Γαμη-

[1] Ὁ *Διόδωρος* (Κ' 45) περιγράφει διαφόρως πως τὴν σειρὰν τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Δημητρίου. Λέγει δηλ. ὅτι κατὰ πρῶτον καὶ πολὺ ταχέως ἐξεπολιόρκησε τὴν Μουνιχίαν καὶ εἶτα ἐξεπολιόρκησε τὰ Μέγαρα, ἀλλὰ ταῦτα πάντα *ἐπ' ἄρχοντος Ἀναξικράτους*. Ἡ διήγησις τοῦ *Διοδώρου* φαίνεται ἧττον φυσικὴ τῆς τοῦ *Πλουτάρχου*.

[2] *Διονύσιος Ἁλικαρνασσεὺς* Περὶ Δεινάρχου 2: καὶ διατετέλεκεν (δηλ. Δείναρχος) ἐτῶν πεντεκαίδεκα χρόνον λόγους συγγράφων τοῖς βουλομένοις, ἕως Κάσσανδρος τὴν πόλιν κατέσχεν. Ἐπὶ δὲ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, ἐφ' οὗ κατέλυσαν τὴν ἐν Μουνιχίᾳ φρουρὰν ὑπὸ Κασσάνδρου κατασταθεῖσαν οἱ περὶ τὸν Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον [τοὺς] βασιλεῖς, αἰτίαν ἔχων ἅμα τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων, καίτοι ξένος ὤν, καταλῦσαι τὸν δῆμον, ὁρῶν ἠρεθισμένους Ἀθηναίους . . . εἰσελθεῖν μὲν εἰς δικαστήριον οὐχ ὑπέμεινεν, ἐξελθὼν δὲ τῆς πόλεως καὶ ἐλθὼν εἰς Χαλκίδα τὴν ἐν Εὐβοίᾳ, τὸν ἀπ' Ἀναξικράτους χρόνον ἕως Φιλίππου (293/2 πΧ.), πεντεκαιδεκαετῆ γενόμενον, ἐκεῖ διέτριψεν».

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/aephem1913/0152
gefördert durch die DFG